

Tilhører
Kandens Byråds Arkiv.

3421 13. Marts 1890: 3. Beh. af Lov. om Statstilskud til Folkehøjskoler. 3422

at i Aldersklassen 15—18 Aar er der 387 mandlige Elever, i Aldersklassen 18—25 1393 og i Aldersklassen over 25 Aar 357. Spørgsmaalet dreier sig altsaa om ca. 20 pCt. af de mandlige Elever, der i det Hele søge Højskolerne. For de kvindelige Elevers Vedkommende er Forholdet endog lidt høiere, idet der er 251 kvindelige Elever i Aldersklassen 15—18 Aar, 772 Elever i Aldersklassen 18—25 Aar og 185 Elever i Aldersklassen over 25 Aars Alderen, saa at det altsaa for de kvindelige Elevers Vedkommende bliver godt 20 pCt., der er i Aldersklassen 15—18 Aar. Resultatet er altsaa, at omtrent 20 pCt. af Eleverne i samtlige Stoler, Fortsættelseskoler og Højskoler, ere i Aldersklassen 15—18 Aar. Enten man nu har pædagogiske Grunde til at fraraade Elever mellem 15 og 18 Aar at søge Højskolerne eller ikke, er Faktum dette, at man vil affære ca. 20 pCt. af alle de Elever, der søge Skolerne, fra at blive regnede med, hvor der er Tale om Statsunderstøttelse til Skolerne. Det vil selvfølgelig falde særlig trykkende paa de smaa Skoler, hvor Mænd med stor Samvittighedsfuldhed og store Opofferelse af Tid og Kræfter samt for et overordentlig ringe vederlag lide og arbejde sent og tidligt trofast i deres Gjerning; dem vil man paa Grund af Bestemmelsen om den aldeles urimelig høie Aldersgrænse affære fra at blive medtagne, hvor der er Tale om denne Statsunderstøttelse. Derfor har jeg tilladt mig at stille dette Vædringsforslag, og jeg skal tillade mig at slaa fast, at selv om den ærede Ordfører kommer med aldrig saa mange Dagblade og Udtalelser i den nævnte Retning, har jeg her paavist, at der er faktisk Forhold tilstede, der vise, at man vil komme til at gaa Mange altfor nær ved den Beregningsmaade, som Udvalget har foreslaaet, og det saa meget mere som det jo er en Forandring i det nu Bestaaende, hvor man jo har medtaget 15 Aars Alderen, altsaa godt og vel Konfirmationsalderen, saa at altsaa ingen Børn kunde medregnes. Det er, fordi man her vil gaa et saa langt Skridt bort fra det Bestaaende, at jeg bestemt maa fraraade det, og naar det ærede Udvalg — maaste er det jærlig den ærede Ordfører, men maaste det ogsaa er paa Udvalgets Vegne han gjør det — vil til at spille Pædagoger i den Grad, at de ville være Formyndere ikke alene for de

unge Mennesker, men ogsaa for deres Forældre og Bærger og de Højskolelærere, som tage Eleverne i Stole hos sig, ja saa synes jeg dog, at den ærede Ordførers eller Udvalgs pædagogiske Interesser gaa lovlig vidt. Jeg skal altsaa tillade mig at anbefale, at man stemmer for det af os foreslaaede Vædringsforslag. Jeg havde oprindeligt tænkt mig at ville stille et Vædringsforslag om, at den Aldersgrænse, der sattes, for at man kunde komme til Betragtning ved denne Bevilling, skulde være 16 Aar, men da jeg mente at skimte en vis Tilbøielighed hos Udvalget til at rette sig efter den Hentilling, der blev gjort til det, har jeg ment at kunne sætte den op til 17 Aars Alderen, hvilket vilde være fuldt tilstrækkeligt til at afværge, at Fortsættelseskolerne toge Bevillingen og det vilde dog samtidig i det Mindste være et Fremstridt for de mindste Stoler, der ellers vilde komme til at ligge under for Bestemmelsen. Hermed skal jeg tillade mig at anbefale Vædringsforslaget til det høie Things Velvillie.

Bust: Jeg skal ikke give mig til at karakterisere den ærede Ordførers Sjendskab til Højskolerne, jeg har min Mening derom, og jeg har ogsaa min Mening om den Artikel, han oplæste. Det forekommer mig nemlig, at naar man læser den igennem, kan man ogsaa nok faae noget Andet ud af den end det, som den ærede Ordfører sit ud af den, men, som sagt, der kan jo altid være to Meninger om enhver Sag. Jeg vil imidlertid sige, at jeg er meget vel fornøiet med den Motivering, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds gav af vort Vædringsforslag. Det giver mig imidlertid Anledning til at sige, at disse Fortsættelseskoler, der navnlig ere reiste af Folket ude paa Landet, af Folk, der interessere sig for Sagen, i Vinter have holdt et Møde, paa hvilket det vedtoges at indgive et Andragende til Kultusministeren om, at han vilde tage sig af disse Fortsættelseskoler, som man nu ganske mærkelig interesserer sig for fra begge Sider — vi huske jo nok, vi Eldre, da Kultusminister Fischer kom med sit Skoleforslag, paa hvilket Fortsættelseskolerne ogsaa fandtes — og jeg kan ikke se Andet, end at de Bemærkninger og de Grunde, som den ærede sidste Tale anførte,